

Klinisch seksuoloog,
psychotherapeut
en auteur van o.a.
Gek van Liefde
(Van Halewyck,
2010)

De schoonheid van het onvolmaakte

In mijn praktijk zie ik geregeld vrouwen met eetstoornissen. Hoewel hun problematiek heel complex is en er zeker niet toe te herleiden is valt het toch op hoe vaak ze dwangmatig gepreoccupeerd zijn met het slankheidsideaal. Je zou kunnen denken dat het om vrouwen gaat die niet zo begenadigd zijn door moeder natuur. Niets is echter minder waar: het zijn meestal knappe vrouwen die als geen ander 'de norm' van het slankheidsideaal benaderen. En toch voelen ze zich lelijk en fixeren ze zich op de in hun ogen kolossale onvolmaaktheden van hun lichaam die buitenstaanders - zelfs met hun aanwijzingen, de beste wil van de wereld én een vergrootglas - niet eens kunnen vinden.

Aantrekkelijkheid hangt vaak samen met onvolmaakte schoonheid. *La grâce est plus belle que la beauté*, om het met de woorden van La Fontaine te zeggen. Mensen worden mooi gevonden net omwille van onvolmaaktheden die hen een karakteristiek trekje geven en hun persoonlijkheid tot uitdrukking brengen. Denk maar aan de neus van Maria Callas, het spleetje tussen de tanden van Jane Birkin, de kromme rug van Piaf...

Er zijn voorbeelden te over van mensen bij wie het uiterlijk niet bepaald meezat, maar die niettemin bijzonder begeerd en geliefd waren. De beroemde jazzpianist Michel Petrucciani werd als kind door

polio geveld en ging als 'misvormde dwerg' door het leven. Dat belette hem echter niet om veel vriendinnen te hebben en te trouwen met een knappe, liefdevolle vrouw die de moeder van zijn kinderen werd.

Of denk aan de moedige Britse vrouw die benen noch armen heeft maar wel een boeiend leven als kunstenares leidt, relaties heeft die komen en gaan - net zoals bij de rest van ons - en als single moeder haar kind opvoedt. Haar levenskwaliteit lijkt niet beduidend te verschillen van die van een doorsneevrouw van haar leeftijd, maar ik durf te wedden dat ze veel bewuster leeft en meer geniet dan degenen die zichzelf elke dag kritisch en ongenadig observeren voor de spiegel.

Als er een nieuwe synagoge of moskee gebouwd wordt, wordt er ergens een steen weggelaten, een stuk houtwerk ongeschilderd gelaten of op een andere manier een onvolkomenheid gesuggereerd om eraan te herinneren dat alleen God perfect is en dat geen sterveling die aspiratie mag koesteren. Ook in de natuur kom je het verschijnsel tegen.

Perfect onderhouden tuinen - werkelijkheid geworden plaatjes uit 'de boekjes' - ogen steriel en onaantrekkelijk. Geef mij maar wilde tuinen, met veel paardenbloemen, zichzelf roekeloos voortplantende vlierstruiken en brutaal om zich

heen slingerende hagevinden. Voor mij liever geen gestileerd park met struikjes die aan net geschoren poedels doen denken maar een wilde brok natuur, een plek waar een uitgelaten klimplant een oude schuur heeft overwoekerd en waar je een haast mystiek gevoel

'Als de dingen te mooi zijn verliezen ze karakter en dus ook hun aantrekkelijkheid'

ervaart. Als de dingen te mooi zijn verliezen ze ziel en karakter en dus ook hun aantrekkelijkheid. Dat té perfect te mijden is wordt mooi geïllustreerd door de anekdote over Herman De Coninck waarin hij tijdens een verblijf in een idyllisch Italiaans landhuis het etentje verpest door een scheet te laten. Dat deed hij omdat het teveel aan schoonheid hem overrompelde waardoor hij er niet meer van kon genieten. Het was het ontheiligende effect van de scheet dat het geheel weer menselijk en draaglijk maakte.